

**JTHB - The Journal of Travel
and Hotel Business**
www.soidergi.com.tr

Sahibi
SİDAS MEDYA AJANS TANITIM
DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ
SORUMLUSU
ŞAKİR SARIÇAY

Genel Yayın Yönetmeni
Şakir SARIÇAY

Baş Editör
Dr. Muammer MESCİ

Yardımcı Editör
Dr. Emrah ÖZTÜRK

Alan Editörü
Dr. Erhan BOĞAN

Yardımcı Editörler
Dr. Emrah ÖZTÜRK

Reklam Müdürü
Nurcan AKMAN ŞENGÖR

Hukuk Danışmanı
Murteza AYDEMİR

Abone Sorumlusu
Halil SOLAK

Grafik Tasarım
Sidas Medya Tasarım Grubu

Yönetim Yeri
Fevzipaşa Blv.Çelik İş Merkezi
No:162 K:3 D:302 Çankaya - İZMİR
Te l: +90 0 232 441 60 01
Belgegeçer: +90 0 232 441 61 06

Dört Ayda Bir Yayınlanan Dergimiz
Basın Meslek İlkelerine Uymaktadır

Yıl: 19
Sayı: 3
Eylül - Ekim - Kasım - Aralık 2022
ISSN: 1304-7590 E-ISSN: 2548-0871
Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi
Bir **SİMEDYA**
GRUP Yayınıdır.

Yayın Türü: Yerel Süreli
Hakem Denetimli Uluslararası Hakemli Dergi

Değerli Okuyucularımız,

19. yılımızın üçüncü son sayısı (58. Sayı) ile karşınıza çıkmamızın gururunu ve mutluluğunu yaşamaktayız. Bu aşamaya gelebilmemizde katkı veren herkese çok teşekkür ederiz.

Bu sayımızda hakem denetimli on araştırma makalesi ve iki olgu sunumu bulunmaktadır. Birinci makale Sayın Meryem Akoğlan Kozak ve Sayın Özlem Sezer Deniz tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, öğrenilmiş ihtiyaçlar teorisinin bir otel örneğinde uygulanmasına yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. İkinci makale Sayın Ali Rıza Mancı tarafından ele alınmıştır. Yazar, yer imajı ve yer bağlılığının, yerel halkın algıladığı değer ve turizm gelişimine ilişkin desteği üzerindeki etkisini incelemeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmiştir. Üçüncü makale Sayın Mustafa Yılmaz ve Sayın Kurtuluş Karamustafa tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, artırılmış gerçeklik uygulamaları ve turizm üzerine bir araştırma yapmışlardır. Dördüncü makale Sayın Gürkan Çalışkan ve Sayın Burhan Sevim tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, doğa turizminde artırılmış gerçeklik teknolojileri kullanıma ilişkin turist rehberlerinin görüşlerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Beşinci makale Sayın Meliha Sena Yıldırım ve Sayın Orhan Batman tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, rekreatif faaliyetlerin Sapanca'daki tamamlayıcı konaklama işletmeleri üzerindeki rolü üzerine bir araştırma yapmışlardır. Altıncı makale Sayın Gönül Göker ve Sayın Yakup Öztürk tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, termal turizm deneyimi, memnuniyet, duyu durumu ve davranışsal niyete yönelik bir araştırma gerçekleştirmiştir. Yedinci makale Sayın Gökhan Kadirhan, Sayın Ahmet Erdem ve Sayın Ferhat Şeker tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, Şırnak halkının toplulukçu kültürel değerleri ile turizmin algılanan sosyoekonomik etkileri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir araştırma yapmışlardır. Sekizinci makale Sayın Erdinç Karadeniz ve Sayın Cansu Aydın tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, uluslararası havayolu yolcu taşımacılığı şirketlerinde faaliyet, finansal ve toplam riskin kaldırma analiziyle değerlendirilmesine yönelik bir araştırma yapmışlardır. Dokuzuncu makale Sayın Memet Şahan ve Sayın Bekir Bora Dedeoğlu tarafından ele alınmıştır. Yazarlar tüketicilerin restoranlarda helal gıda satın alma niyetlerinde belirleyici olan demografik faktörler üzerine bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Onuncu makale ise Sayın Nur Yıldız ve Sayın M. Oğuzhan İlban tarafından ele alınmıştır. Yazarlar Edremit Körfez Bölgesi'nde faaliyet gösteren turizm işletme belgeli konaklama işletmelerindeki işgörenlerin, kurumlarda örgütsel sosyalleşme ve örgütsel sessizlik düzeylerinin ve işten ayrılma niyetleri üzerine bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Olgu sunumu başlığı altında bu sayımızda iki çalışma bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, Sayın Harun Çalhan tarafından ele alınmıştır. Yazar, Covid-19 Pandemisi sürecinde konaklama sektörü inovasyonları üzerine kavramsal bir inceleme gerçekleştirmiştir. Diğer çalışma ise, Sayın Atıla Yüksel tarafından ele alınmıştır. Dergimizin ikinci sayısında yer verdiğimiz üç parçalı çalışmanın ikinci bölümü yer almaktadır. Yazar, bölümde klasik insan ve kuantum insanın ne olduğu "materyalizm, atomizm, determinizm, yerel nedensellik, rasyonellik, otonomluk, dış duyuvarın güvenilirliği" gibi araştırmacılar tarafından genelde sorgulanmadan kabul edilen varsayımlar eleştirilmekte, karşılaştırmalı olarak tartışılmaktadır.

Dergimizin bu sayısına katkıda bulunan bütün yazarlara teşekkür ederim. Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle sevgi ve saygılarımı sunarım.

Dr. Muammer MESCİ

Dergimiz

indekslerinde yer almaktadır.

SEYAHAT VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ DERGİSİ (SOİD)

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi (SOİD): Turizm sektöründe çalışan yönetici, akademisyen ve araştırmacılar arasında iletişimi ve işbirliğini sağlamayı ve artırmayı, turizm ve turizm işletmeciliği ile ilgili yeni düşüncelerin sunulduğu, karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı bir platform oluşturmayı ve turizm sektöründe çalışan üst ve orta kademe yöneticileri genel yönetim ve turizm işletmeleri yönetimi alanındaki gelişmelerle ilgili bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Belirtilen amaçlar doğrultusunda SOİD'in yayın ilkeleri aşağıda sıralanmıştır:

- SOİD dört ayda bir olmak üzere yılda üç kez yayımlanır,
- Yayın dili Türkçe - İngilizce'dir.
- Dergide bilimsel nitelikli makaleler yayımlanır ve ampirik (uygulamalı/deneysel) araştırmalara öncelik verilir. Ayrıca turizm sektörü temsilcilerinin görüşleri ve turizm sektörü ile ilgili inceleme dosyaları da yayımlanır,
- Makalelerde yer alan görüşlerin sorumluluğu tamamen yazar(lar)a aittir,
- Yayımlanmak üzere SOİD'e gönderilen çalışmalar daha önce hiçbir dergide yayımlanmamış olmalıdır,
- SOİD'e gönderilen çalışmalar tamamen bilimsel etik kurallarına uyularak hazırlanmış olmalıdır,
- Yayımlanan makalelere ilişkin tüm telif hakları dergiye aittir,
- Yazarlara makaleleri için herhangi bir telif ücreti veya başka bir isim altında ödeme yapılmaz. Dergiye çalışma gönderen yazarlar bu tür taleplerde bulunmamayı kabul etmiş sayılırlar.
- "SOİD'e gönderilen çalışmalar iThenticate programı kullanılarak intihale karşı incelenmektedir".
- SOİD açık erişim sistemi olan Ulakbim Dergipark üzerinde yayınlanmaktadır. Yayımlanan tüm sayılarına ve sayılarda yer alan makalelere ücretsiz olarak erişilir. Dergimiz **Budapeşte Açık Erişim Girişimini(BOAI)** desteklemektedir.
- SOİD çevrimiçi sürümünde yayımlanan akademik içeriğin tersi belirtilmediği sürece Sidas Yayıncılık tarafından Creative Commons Attribution-NoCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND4.0) lisansı aracılığıyla bedelsiz sunulmaktadır.
- SOİD dergimize gönderilen aday makaleler için etik kurul kararı gerektiren çalışmalar için ayrı etik kurul onayı alınmış olmalı, bu onay makalede belirtilmeli ve belgelendirilmelidir. (<http://cabim.ulakbim.gov.tr/tr-dizin/tr-dizin-dergi-degerlendirme-kriterleri/>)

THE JOURNAL OF TRAVEL AND HOTEL BUSINESS

The Journal of Travel and Hotel Business aims to provide and improve the communication and collaboration between the managers academics and researchs working in the tuorism sector, to create a platfrom where new ideas related to tourism and tourism management are offered where problems and solution proposals, that are met, are discussed and to inform the upper and middle level managers working in the tourism sector about the developments in the field of general management and tourism businesses management.

SOİD's bradcasting principles in the direction of specified purposes are listed below:

- SOİD' published three times a year, each four monuts.
- SOİD' published in Turkish and English.
- Scientific articles are publised and empirical (practial/experimental) researches are given priority in the journal.
- In addition, the reviews of tourism sector representatives and reviews filed about tourism sector are published.
- The responsibility of opinions expressed in the article entirely belong to the aouthors.
- The studies submitted to SOİD for publications must not be published in any journal beforehand.
- The studies submitted to SOİD sould be prepared by entirely obeying the scientific ethics rules.
- All coprights related to published articles belong to the journal.
- Copyright fees or any other payments under another name are not paid to the authors for their articles.
- The authors who submit studies to the journal are considered as agreed not to demand this kind of claims.
- SOİD is published in Ulakbim Dergipark which is the open access system. All published articles and issue are accessible for free. Our Journal supports the **Budapest Open Access Initiative (BOAI)**
- Except where otherwise noted, academic content of this online version of the journal by SİDAS Publishing is licensed under the terms of Creative Commons Attribution-NoCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND4.0) License.
- "Ethical committee approval must be obtained for candidate articles sent to our journal the SOİD that require an ethical committee decision. In addition, this approval document should be specified in the method section of the article and should be added to the end of the study."

YAYINCI KURULUŞ

Sidas Medya Ajans Tanıtım Danışmanlık Ltd. Şti.

Fevzi Paşa Bulvarı Çelik İş Merkezi, No:162 K:3/302 Çankaya / İZMİR

Tel: 0.232.4416001 Belgegeçer: 0.232.4416106 www.foodsektor.com

YAYIN KURULU

Kurucu Editörler / Founding Editors

Prof.Dr. Fevzi Okumuş - The University of Central Florida,
ABD, fokumus@mail.ucf.edu

Prof.Dr. Atıla Yüksel - Adnan Menderes Üniversitesi,
Türkiye, atilayuksel@gmail.com

Prof.Dr. İzzet Kılınç - Düzce Üniversitesi,
Türkiye, izzetkilinc@gmail.com

Editör Kurulu / Editorial Board

Baş Editör	Dr. Muammer Mesci - Düzce Üniversitesi, Türkiye muammermesci@yahoo.com.tr
Alan Editörü	Dr. Erhan Boğan - Adıyaman Üniversitesi, Türkiye ebogan@adiyaman.edu.tr
Yardımcı Editörler	Dr. Emrah Öztürk - Düzce Üniversitesi, Türkiye, emrahozturk@duzce.edu.tr
İstatistik Editörü	Dr. Yalçın Karagöz - Düzce Üniversitesi, Türkiye ykaragoz01@hotmail.com
Örnek Olay Editörü	Dr. Cafer Topaloğlu - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye ctopaloglu@mu.edu.tr
Çeviri Editörleri	Dr. Zafer Öter - İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye, oter@hotmail.com
Dizgi - Mizanpaj	Arş. Gör. Fırat ATBAŞ - Düzce Üniversitesi, Türkiye Dr. Yeliz PEKERŞEN - Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye

Bilimsel Danışma Kurulu / Scientific Advisory Board

Prof Dr. Ahmet AKTAŞ - Kapadokya Üniversitesi, Türkiye aktas@akdeniz.edu.tr	Prof Dr. Orhan BATMAN - Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye obatman@subu.edu.tr
Prof. Dr. Celil ÇAKICI - Mersin Üniversitesi, Türkiye, celilc@yahoo.com	Prof Dr. Necdet HACIOĞLU - Balıkesir Üniversitesi, Türkiye, hacioглу@balikesir.edu.tr
Prof. Dr. Orhan İÇÖZ - Yaşar Üniversitesi, Türkiye, orhan.icoz@yasar.edu.tr	Prof Dr. Nüzhet KAHRAMAN - İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye, nkahraman@iticu.edu.tr
Prof. Dr. Meral KORZAY - Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye, korzay@boun.edu.tr	Prof Dr. Fevzi OKUMUŞ - The University of Central Florida, ABD, fokumus@mail.ucf.edu
Prof. Dr. Saime ORAL - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, saime.oral@deu.edu.tr	Prof Dr. Alp TİMUR - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, alp.timur@deu.edu.tr
Prof. Dr. Öcal USTA - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, ocal.usta@deu.edu.tr	Prof Dr. Muzaffer UYSAL - Virginia Polytech. Ins. and State Uni., ABD, samil@vt.edu
Prof. Dr. İzzet KILINÇ - Düzce Üniversitesi, Türkiye, izzetkilinc@gmail.com	Prof Dr. Atıla YÜKSEL - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye, atilayuksel@gmail.com

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi aşağıda belirtilen indekslerde taranmaktadır.

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

asos
Ankara Sektör İndeksi

ULAKBİM

Research Bible

DRJI
Directory of Research
Journals Indexing

SOBIAD

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi Hakem Denetimli Uluslararası Bir Dergidir.

The Journal of Travel and Hotel Business is an International Refreeing Journal

İÇİNDEKİLER / Contents

Hakem Denetimli Araştırma Makaleleri Refreeing Research Articles

Araştırma Makaleleri

- 366 **“Öğrenilmiş İhtiyaçlar Teorisinin” Bir Otel Örneğinde Uygulanması**
Application of the “Learned Needs Theory” in the Case of a Hotel
Meryem AKOĞLAN KOZAK, Özlem SEZER DENİZ DOI:10.24010/soid. 1137065
- 381 **Yer İmajı ve Yer Bağlılığının, Yerel Halkın Algıladığı Değer ve Turizm Gelişimine İlişkin Desteği Üzerindeki Etkisi**
The effect of place image and place attachment on residents’ perceived value and support for tourism development
Ali Rıza MANCI DOI:10.24010/soid. 1113469
- 399 **Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları ve Turizm**
Augmented Reality Applications and Tourism
Mustafa YILMAZ, Kurtuluş KARAMUSTAFA DOI:10.24010/soid. 1077349
- 423 **Doğa Turizminde Artırılmış Gerçeklik Teknolojileri Kullanıma İlişkin Turist Rehberlerinin Görüşlerinin Belirlenmesi**
Determining the Opinions of Tourist Guides on the Use of Augmented Reality Technologies in Nature Tourism
Gürkan ÇALIŞKAN, Burhan SEVİM DOI:10.24010/soid.1081685
- 444 **Rekreatif Faaliyetlerin Tamamlayıcı Konaklama İşletmeleri Üzerindeki Rolü: Sapanca Örneği***
The Role of Recreational Activities on Complementary Accommodation Businesses: The Case of Sapanca
Meliha Sena YILDIRGAN, Orhan BATMAN DOI:10.24010/soid. 1146652
- 469 **Termal Turizm Deneyimi, Memnuniyet, Duygu Durumu ve Davranışsal Niyete Yönelik Bir Araştırma**
A Research on Thermal Tourism Experience, Satisfaction, Mood and Behavioral Intention
Gönül GÖKER, Yakup ÖZTÜRK DOI:10.24010/soid. 1152582
- 486 **Şırnak Halkının Toplulukçu Kültürel Değerleri ile Turizmin Algılanan Sosyoekonomik Etkileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Examining the Relationship Between Collectivist Cultural Values of Şırnak People and Perceived Socioeconomic Effects of Tourism
Gökhan KADIRHAN, Ahmet ERDEM, Ferhat ŞEKER DOI:10.24010/soid.1106214

İÇİNDEKİLER / Contents

● Hakem Denetimli Araştırma Makaleleri Refreeing Research Articles

Araştırma Makaleleri

- 502 **Uluslararası Havayolu Yolcu Taşımacılığı Şirketlerinde Faaliyet, Finansal ve Toplam Riskin Kaldıraç Analiziyle Değerlendirilmesi**
Evaluation of Operational, Financial and Total Risk in International Airline Passenger Transport Companies with Leverage Analysis
Erdoğan KARADENİZ, Cansu AYDIN DOI:10.24010/soid.1197742
- 524 **Tüketicilerin Restoranlarda Helal Gıda Satın Alma Niyetlerinde Belirleyici Olan Demografik Faktörler Üzerine Bir Araştırma**
Investigation of Demographic Factors That are Decisive in Consumers' Intentions to Purchase Halal Food in Restaurants
Memet ŞAHAN, Bekir Bora DEDEOĞLU DOI:10.24010/soid.1137079
- 542 **Örgütsel Sosyalleşmenin Örgütsel Sessizlik ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerine Etkisi: Konaklama İşletmeleri Örneği**
The Effect of Organizational Socialization on Organizational Silence and Intention to Left: Case of Hospitality Establishments
Nur YILDIZ, M. Oğuzhan İLBAN DOI:10.24010/soid.1128034
- Olgu Sunumu**
- 565 **Accommodation Sector Innovations during the Covid-19 Pandemic: A Conceptual Review**
Kovid-19 Pandemisi Sürecinde Konaklama Sektörü İnovasyonları: Kavramsal Bir İnceleme
Harun ÇALHAN DOI:10.24010/soid.1151104
- 578 **Klasik İnsan / Kuantum İnsan - 2: Materyalizm - İdealizm, Atomizm - Holizm, Nedensellik - Eşzamanlılık, Rasyonellik - İrrasyonellik, Beden - Zihin, Bağımsızlık - Bağlantısallık**
Atilla YÜKSEL DOI:10.24010/soid.1215724